

کانال تخصصی تاریخ من
@tarikheman3
کد: ۱۱/۷

آبان ۱۴۰۰

نمونه سوالات متن درس ۷ / با پاسخ سوالات

تاریخ ۲

یازدهم علوم انسانی

تهیه کننده: احمد اسدی اقدم / دبیر تاریخ - آذربایجان شرقی . مرند

تاریخ، معلم انسان هاست

درس ۷: جهان اسلام در عصر خلافت عباسی

ردیف	متن سوالات
۱	نخستین خلیفه عباسی که بود؟ ابومسلم و سپاهیان پس از ورود به کوفه، با ابوالعباس سفاح به عنوان خلیفه مسلمانان بیعت کردند
۲	عباسیان برای توجیه حقانیت و مشروعیت خلافت خویش، بر چه چیزی، تأکید میکردند؟ بر خویشاوندی و پیوندی که از طریق عباس بن عبدالمطلب با پیامبر داشتند، تأکید میکردند. آنان خود را مصداق اهل بیت وشایسته جانشینی رسول خدا می دانستند
۳	چه کسی در ابتدای خلافتش مدعی شد که جانشینی پیامبر، حق خاندان او بوده، ولی امویان آن را به زور غصب کردند و اکنون حق به حق دار رسیده است؟ ابوالعباس سفاح
۴	متن زیر را بخوانید و مشخص کنید منظور چه کسی است؟ ابومسلم و سپاهیان پس از ورود به کوفه، با این فرد به عنوان خلیفه مسلمانان بیعت کردند. عباسیان برای توجیه حقانیت و مشروعیت خلافت خویش، بر خویشاوندی و پیوندی که از طریق عباس بن عبدالمطلب با پیامبر داشتند، تأکید میکردند. آنان خود را مصداق اهل بیت و شایسته جانشینی رسول خدا می دانستند. از این رو، این فرد در ابتدای خلافتش مدعی شد که جانشینی پیامبر، حق خاندان او بوده، ولی امویان آن را به زور غصب کردند و اکنون حق به حق دار رسیده است. جواب: ابوالعباس سفاح
۵	پس از سفاح چه کسی به خلافت رسید؟ برادرش منصور
۶	حکومت عباسیان تا کی ادامه داشت؟ تا یورش مغولان به بغداد و کشته شدن آخرین خلیفه عباسی
۷	ابوالعباس سفاح خود را جانشین چه کسی می دانست؟ پیامبر(ص)
۸	اقدامات منصور عباسی را شرح دهید؟ ۱. وی نخست، عموهایش را که مدعی جانشینی سفاح بودند، از همه مناصب مهمی که داشتند خلع کرد و دبیر آنان، ابن مقفع (روزبه ایرانی) را که متفکری شجاع و مترجم کتاب هایی از زبان پهلوی به عربی بود، به قتل رساند. ۲. او سپس ابومسلم را با وجود خدمات بزرگی که به عباسیان کرده بود، ناجوانمردانه کشت؛ زیرا نگران نفوذ و قدرت فراوان فرمانده سپاه جامگان بود.

	<p>۳. منصور همچنین قیام دو تن از علویان و نیز قیام های پردامنه ای را که در اعتراض به قتل ابومسلم در ایران صورت گرفت، بی رحمانه سرکوب کرد</p> <p>۴. یکی از اقدامات مهمی که منصور در جهت تحکیم و تثبیت خلافت خاندان خود انجام داد، بنای شهر بغداد به عنوان پایتخت عباسیان بود. این شهر در مکانی نزدیک تیسفون، پایتخت ساسانیان و بر اساس سنت شهرسازی ایران باستان ساخته شد. صد ها معمار، نجار، آهنگر و کارگر که اغلب ایرانی بودند، در بنای بغداد مشارکت داشتند</p>				
۹	<p>منصور عباسی چگونه شهر بغداد را ساخت؟</p> <p>یکی از اقدامات مهمی که منصور در جهت تحکیم و تثبیت خلافت خاندان خود انجام داد، بنای شهر بغداد به عنوان پایتخت عباسیان بود. این شهر در مکانی نزدیک تیسفون، پایتخت ساسانیان و بر اساس سنت شهرسازی ایران باستان ساخته شد. صد ها معمار، نجار، آهنگر و کارگر که اغلب ایرانی بودند؛ در بنای بغداد مشارکت داشتند.</p>				
۱۰	<p>نتایج کلی خلافت منصور عباسی را بیان نمایید؟</p> <p>بدینگونه با از میان برداشتن رقیبان و مخالفان داخلی، بنای پایتخت جدید و پایه ریزی تشکیلات سیاسی اداری منظم در زمان منصور، خلافت عباسیان استوار شد و تمام سرزمین های اسلامی به استثنای آندلس تحت فرمان آن درآمد</p>				
۱۱	<p>دوره های خلافت عباسیان را ذکر کنید؟</p> <p>الف - دوره نیرومندی و شکوفایی - (۱۳۲-۲۳۲ ق) ب - دوره ضعف و تجزیه (۲۳۲-۵۶۶ هـ ق)</p>				
۱۲	<p>ویژگیهای دوره نیرومندی و شکوفایی را بیان کنید؟ (تشریحی)</p> <p>۱- در این دوره که صد سال نخست حکومت عباسیان را شامل می شود، خلفا از قدرت و نفوذ فوق العاده ای برخوردار بودند و توانستند تا حد زیادی یکپارچگی قلمرو خلافت حفظ کنند و قیام ها و شورشهای مختلف را سرکوب کنند</p> <p>۲- آنان همچنین بر امور سیاسی، نظامی، اداری و دینی نظارت و سیطره کامل داشتند؛ حاکمان ولایات، فرماندهان نظامی، وزیران و بسیاری دیگر از کارگزاران حکومتی را عزل و نصب میکردند و دستور به جنگ و صلح میدادند. همه خلفای این دوره قدرتمند بودند، اما منصور، هارون الرشید و مأمون به مراتب قدرت و تأثیرگذاری بالاتری در تاریخ این سلسله داشتند.</p> <p>۳- یکی از ویژگیهای شاخص خلافت عباسیان، اجتناب از سیاست عرب گرایی بود که امویان دنبال میکردند. به همین دلیل، در این دوره، ایرانیان در کنار اعراب از جایگاه ممتازی در حکومت عباسیان برخوردار شدند و نقش مهمی را در اداره امور خلافت به عهده گرفتند. آنان علاوه بر تصدی منصب مهم وزارت و سایر مناصب دیوانی، در مواردی به فرماندهی سپاه و حکومت بر برخی ولایات منصوب شدند</p>				
۱۳	<p>دوره ی شکوفایی عباسیان چند سال طول کشید؟</p> <p>در این دوره که صد سال نخست حکومت عباسیان را شامل می شود، خلفا از قدرت و نفوذ فوق العاده ای برخوردار بودند و توانستند تا حد زیادی یکپارچگی قلمرو خلافت را حفظ و قیام ها و شورش های مختلف را سرکوب کنند</p>				
۱۴	<p>قدرتمندترین خلفای دوره ی شکوفایی عباسیان چه کسانی بودند؟</p> <table border="1" data-bbox="159 1534 1428 1590"> <tr> <td data-bbox="159 1534 550 1590">منصور</td> <td data-bbox="550 1534 981 1590">هارون الرشید</td> <td data-bbox="981 1534 1428 1590">مأمون</td> </tr> </table>	منصور	هارون الرشید	مأمون	
منصور	هارون الرشید	مأمون			
۱۵	<p>ایرانیان چه جایگاهی در دوره ی عباسیان داشتند؟</p> <p>در این دوره، ایرانیان در کنار اعراب از جایگاه ممتازی در حکومت برخوردار شدند و نقش مهمی را در اداره ی امور خلافت به عهده گرفتند. آنان علاوه بر تصدی منصب مهم وزارت و سایر مناصب دیوانی، در مواردی به فرماندهان سپاه و حکومت بر برخی ولایات منصوب شدند</p>				
۱۶	<p>کدام ایرانیان در خلافت عباسی صاحب نفوذ و قدرت شدند؟</p> <p>علاوه بر ابوسلمه و ابومسلم، ایرانیان دیگری نیز در دستگاه خلافت عباسیان صاحب نفوذ و قدرت فراوان شدند که بارزترین آن ها، خاندان های برمکی و سهل بودند</p>				
۱۷	<p>دو خاندان صاحب نفوذ ایرانی در دوره ی عباسیان را نام ببرید؟ ۱- خاندان های برمکی ۲- خاندان سهل</p>				
۱۸	<p>خاندان برمکی چه جایگاهی در دوره ی عباسی داشت؟</p> <p>هارون الرشید، پنجمین خلیفه عباسی که مقام و حتی جانش را مدیون دبیر و مربی خویش، یحیی پسر خالد برمکی بود، اداره ی امور خلافت را به</p>				

جزوه نمونه سوالات درس ۷ - تاریخ ۲ / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - دبیر تاریخ - مرند

	او سپرد، یحیی و دو پسرش مدت ۱۷ سال صاحب چنان قدرت و عظمتی بودند که این دوره در تاریخ به دوران فرمانروایی برمکیان معروف شده است؛ اما سرانجام به طور ناگهانی و بی رحمانه به دستور خلیفه از صفحه ی روزگار محو شدند
۱۹	خاندان سهل چه جایگاهی در دوره ی عباسیان داشتند؟ فضل بن سهل و برادرش حسن بن سهل که تربیت یافته برمکیان و از دهقانان و زمین داران بزرگ خراسان بودند، نقش تعیین کننده ای در زمان مأمون داشتند
۲۰	پنجمین خلیفه عباسی که بود؟ هارون الرشید (۱۷۰ تا ۱۹۳ ق -)
۲۱	کدامیک خاندان ایرانی در خلافت هارون نفوذ زیادی داشتند؟ و سرانجام آنها چه شد؟ هارون مقام و حتی جانش را مدیون دبیر و مربی خویش، یحیی پسر خالد برمکی بود، اداره امور خلافت را به او سپرد. یحیی و دو پسرش مدت هفده سال صاحب چنان قدرت و عظمتی بودند که این دوره در تاریخ به دوران فرمانروایی برمکیان معروف شده است؛ اما سرانجام به طور ناگهانی و بی رحمانه به دستور خلیفه از میان برداشته شدند
۲۲	چه کسانی نقش تعیین کننده ای در تحولات خلافت در زمان مأمون داشته اند؟ فضل بن سهل و برادرش حسن بن سهل که دست پرورده برمکیان و از دهقانان و زمینداران بزرگ خراسان بودند
۲۳	مأمون چگونه خلافت را به دست گرفت؟ هارون دو پسرش امین و مأمون را به ترتیب به عنوان ولیعهد برگزید، اما امین پس از آن که به خلافت رسید، برادرش را از ولی عهدی کنار زد. مأمون با تدبیر و شمشیر خاندان سهل، برادرش را شکست داد و خلیفه شد
۲۴	مهمترین اقدامات مأمون پس از رسیدن به خلافت را بنویسید؟ پس از آن بود که فضل بن سهل به عنوان وزیر مأمون و حسن بن سهل در منصب حاکم عراق، صاحب قدرت و جایگاه رفیعی شدند. خلیفه حتی تحت تأثیر وزیر قدرتمند خود، مرکز خلافت را از بغداد به مرو منتقل کرد و لباس و پرچم سیاه را که نشان عباسیان بود به رنگ سبز درآورد
۲۵	چرا بزرگان عرب در صدد برآمدن که مأمون را خلع و فرد دیگری از خاندان عباسی را به خلافت بنشانند؟ بزرگان عرب در بغداد نسبت به تسلط خاندان سهل بر امور خلافت به حسادت و دشمنی پرداختند و در صدد برآمدن که مأمون را خلع و فرد دیگری از خاندان عباسی را به خلافت بنشانند. شاید به همین دلیل بوده که مأمون تصمیم گرفت وزیر خود را به قتل رسانده و برادر او را خانه نشین کند. خلیفه همچنین، دوباره جامه سیاه به تن کرد و بغداد را مرکز خلافت قرار داد
۲۶	ضعف عباسیان با چه حادثه ای آغاز شد؟ با پایان گرفتن حکومت مأمون و خارج شدن اداره امور از دست وزیران ایرانی، به تدریج حکومت عباسیان نیز رو به ضعف و انحطاط گذاشت
۲۷	غلامان ترک چگونه وارد ساختار عباسیان شده و رشد کردند؟ جانشینان مأمون، سپاهی از غلامان ترک که در سرحدات ماوراءالنهر به اسارت مسلمانان در آمده بودند و در سوارکاری نیز مهارت داشتند تشکیل دادند. پس از آن که فرماندهان این سپاه با عنوان امیرالامراء قدرت را به دست گرفتند و بر امور خلافت تسلط یافتند، دورانی از هرج و مرج آغاز شد. آنان خودسرانه، خلیفه ای را خلع و فردی دیگر از خاندان بنی عباس را بر جای او می نشانند. حتی برخی از خلفا به دست این امیرالامراها کشته و یا کور شدند
۲۸	در کدام بخش های سلسله ی عباسیان قیام های استقلال طلبانه صورت گرفت؟ ایران، شمال آفریقا و مصر
۲۹	امیران و سلاطین چه سلسله هایی بر خلافت عباسی تسلط یافتند؟ آل بویه و سلجوقیان
۳۰	نظام اداری اسلامی متأثر از کجا بود؟ تشکیلات اداری و مالی حکومت اسلامی در زمان پیامبر بسیار ساده بود. اعراب مسلمان به دلیل آنکه سر رشته ای در تشکیلات اداری و امور کشورداری نداشتند، پس از آنکه ایران، شام و مصر را فتح کردند، تشکیلات و نهادهای اداری سرزمین های فتح شده را حفظ کردند و اداره ی آنها به حکام محلی سپردند
۳۱	پیشینه تأسیس دیوان در دوران اسلامی به چه زمانی بازمیگردد؟ به زمان عمر بن خطاب، خلیفه دوم

۳۲	عمر به پیشنهاد هرمزان، چه دیوانی را در مدینه تشکیل داد؟ (دیوان جُند(سپاه)
۳۳	برگرداندن خط و زبان دیوان از فارسی به عربی به دستور کدام خلیفه صورت گرفت به دستور عبدالملک مروان، خلیفه اموی
۳۴	خلافت عباسیان تشکیلات اداری(دیوانی) خود را از کدام حکومت اقتباس کردند؟ ساسانیان
۳۵	اوج شکوفایی تمدن اسلام در کدام قرون بود؟ قرون چهارم و پنجم هجری.
۳۶	مهم ترین دلایل رشد و شکوفایی علمی - فکری عباسیان چه بود؟ <ul style="list-style-type: none"> الف) آموزه های قرآن و احادیث پیامبر انگیزه ی فراوانی در مسلمانان برای جست و جوی دانش و علم آموزی ایجاد کرد. ب) خروج مسلمانان از شبه جزیره ی عربستان و فتح سرزمین هایی مانند ایران، شام، مصر و... زمینه ی ارتباط فکری و فرهنگی میان مسلمانان با دیگر فرهنگ ها را فراهم آورد. پ) بروز اختلافات دینی در میان مسلمانان و شکل گیری فرقه ها و مذاهب مختلف اسلامی نیز به گسترش علم کلام کمک کرد. ت) حمایت مادی و معنوی برخی خلفا از عالمان نیز باعث شکوفایی شد
۳۷	چه عواملی، گسترش علوم را در قرن اول هجری کند و دشوار کرده بود؟ <ul style="list-style-type: none"> • نخست، آنکه نگارش باورها و دانسته های علمی در فرهنگ عربی آن روزگار چندان معمول نبود. اعراب نقل شفاهی را موثق ترین روش در بیان شعر، لغت، اخبار و احادیث میدانستند. به همین دلیل در آغاز از تدوین احادیث نبوی هم اجتناب میکردند؛ • دوم، خط عربی نیز در آغاز، خطی ابتدایی بود که نگارش را دشوار می ساخت؛ • سوم، خلفای اموی چندان اعتنایی به علوم و معارف سایر اقوام و جوامع نداشتند و اهتمام به امور علمی در نظر آنان، کاری کم ارزش و در شأن موالی به حساب میآمد
۳۸	عامل گسترش نهضت فرهنگی دوران هارون و مأمون چه بود؟ خاندان های برمکیان و سهل
۳۹	دو مرکز مهم علمی و آموزشی اسلام در زمان عباسیان را نام ببرید. بیت الحکمه و رصدخانه بغداد
۴۰	اوج فعالیت های فکری و علمی مسلمانان در زمان عباسیان در زمان کدام خلفا بود؟ هارون و مأمون
۴۱	مورخان، نقشی کدام خاندانها را در گسترش نهضت علمی و فکری دوران هارون و مأمون بسیار مؤثر و مهم می شمارند؟ خاندان های برمکیان و سهل
۴۲	در دوره ی عباسیان اندیشمندان و دانشمندان در کجا گرد هم میآمدند؟ در آن زمان تعداد زیادی از اندیشمندان و دانشمندان با ملیت، زبان و فرهنگ متفاوت در بغداد، پایتخت عباسیان گرد هم آمدند و در مراکز علمی و آموزشی متعددی که در آن شهر تاسی شده بود، مشغول به کار شدند. بیت الحکمه و رصدخانه بغداد از مهمترین آن مراکز به شمار می رفتند
۴۳	منظور از نهضت ترجمه در دوره ی عباسیان چه بود؟ منظور جنبش اقتباس و انتقال آثار علمی و فرهنگی تمدن های ایران، یونان، مصر و هند به عالم اسلامی و ترجمه ی آنها به زبان عربی در دوره ی عباسیان بود و تاثیر بسیار زیادی در پیشرفت های علمی و فکری و شکوفایی تمدن مسلمانان داشت
۴۴	در دوره ی نهضت ترجمه چه آثاری ترجمه شد؟ از نیمه قرن دوم تا اواخر قرن چهارم آثار علمی در موضوع های فلسفه، پزشکی، ریاضیات، نجوم، موسیقی، کیمیا، گیاه شناسی و جانور شناسی، سیاست و کشور داری از زبان های پهلوی (ایرانی)، سریانی (زبان مردم شام)، یونانی و سانسکریت (هندی) به عربی ترجمه شد
۴۵	بیت الحکمه به چه دلیل به وجود آمد؟ همواره تعدادی از مترجمان زبده در آنجا به ترجمه ی کتاب از زبان های مختلف به عربی اشتغال داشتند
۴۶	مشهورترین مترجمانی که در بیت الحکمه فعالیت داشتند را ذکر کنید؟ از مشهورترین این مترجمان، می توان از حنین اسحاق، اسحاق بن حنین، بنی موسی (برادران خوارزمی) و خاندان بختیشوع نام برد

۴۷	بیت الحکمه غیر از ترجمه آثار چه کاربردی داشت؟ بیت الحکمه صرفاً مرکزی برای ترجمه و تالیف نبود، بلکه کانونی برای گفت و گوی علمی و تبادل افکار نیز بود
۴۸	کدام خلیفه عباسی علاقه فراوانی به مباحث و مناظره های علمی از خود نشان میداد؟ مأمون خلیفه عباسی
۴۹	مأمون چه نگرشی نسبت به مناظره علمی داشت؟ مأمون علاقه ی فراوانی به مباحث و مناظره های علمی دانشمندان و عالمانی که عقاید متفاوتی داشت و در حضور او مباحثه علمی می شد.
۵۰	در دوره اسلامی عصر عباسیان کدام بخش علمی پیشرفت فوق العاده ای کرد؟ معماری، شهرسازی و هنر اسلامی
۵۱	اقدامات در زمینه فکری و علمی در دوره عباسیان چه نتایجی داشت؟ به هر حال، تحت تأثیر تعالیم اسلام و مجموعه ای از امکانات و حمایت های مادی و معنوی که در دوره نخست خلافت عباسی فراهم آمد، تحول فکری و علمی عظیمی در میان مسلمانان ایجاد شد. آثار و پیامدهای این تحول، پیشرفت فوق العاده مسلمانان در رشته های مختلف علوم و معارف و پا به عرصه نهادن دانشمندان و متفکران بزرگی بود
۵۲	بغداد توسط خلیفه عباسی ..... تاسیس شد. منصور عباسی
۵۳	امام کاظم علیه السلام چرا و به دستور چه کسانی به زندان افتاد و به شهادت رسید؟ آن حضرت شیعیان - امام کاظم علیه السلام (۱۲۸ - ۱۸۳ ق) تا ۱۶۹ ق در مدینه به بیان تعالیم اسلام و تربیت شاگردان اشتغال داشت را از همکاری با حکومت عباسی منع می کرد و در موقعیت های مختلف با سخنانی صریح به نفی حاکمیت عباسیان میپرداخت. از این رو، به دستور مهدی و هارون عباسی به زندان افتاد و سرانجام در زندان به شهادت رسید
۵۴	دوره زندگانی امام هشتم شیعیان همزمان با دوران خلافت چه کسان بوده است؟ امین و مأمون
۵۵	چرا مأمون امام رضا(ع) را ولیعهد خود کرد؟ او به منظور کسب حمایت شیعیان، مهیار قیام های علویان و جلب اعتماد خراسانیان، امام رضا را از مدینه به مرو منتقل و مجبور به پذیرش مقام ولایتعهدی خود کرد
۵۶	مأمون به تشویق چه کسی امام رضا(ع) را از مدینه به مرو منتقل کرد؟ تشویق فضل بن سهل
۵۷	مأمون بعد از تصمیم به بازگشت از مرو به بغداد دست به چه اقداماتی زد؟ مأمون پس از سه سال با تغییر شرایط سیاسی، تصمیم گرفت پایتخت خود را به بغداد منتقل نماید، او در مسیر بغداد، ابتدا در سرخس وزیر ایرانی خود فضل بن سهل را کشت و سپس در توس امام رضا(ع) را مسموم کرد و به شهادت رساند
۵۸	فعالیت امامان شیعه پس از امام رضا علیه السلام بر چه اساسی استوار بود؟ فعالیت امامان شیعه پس از امام رضا علیه السلام بر تربیت شاگردان و یاران برجسته، مقابله با تحریف مبانی دینی و سنت نبوی، حفظ جامعه شیعی و مبارزه با جریان های فکری و فرهنگی انحرافی در شیعه متمرکز بود
۵۹	وکلائی امام شیعه از چه زمانی به شروع به فعالیت کردند؟ از زمان امام صادق، حرکتی در جامعه ی اسلامی با عنوان جریان وکالت آغاز شد و در دوران امامان بعدی به اوج خود رسید.
۶۰	وکلائی امامان شیعه چه فعالیتی بودند؟ وکلائی امامان کسانی بودند که در مکتب اهل بیت آموزش دیده بودند و با اجازه ی آنان به عنوان مراجع امور دینی مردم در شهر های مختلف ایفای نقش کردند. جریان وکالت در دوران غیبت نیز مدتی ادامه یافت و در پی آن مرجعیت شیعی شکل گرفت
۶۱	فاطمیان چه کسانی بودند؟ فاطمیان، خاندانی از شیعیان اسماعیلی مذهب بودند. اسماعیلیه شاخه ای از فرقه شیعه هستند که اسماعیل پسر امام جعفر صادق علیه السلام را که قبل از آن حضرت وفات یافته بود، به عنوان امام هفتم میشناسند
۶۲	فاطمیان از کدام گروه شیعیان بودند؟ شیعیان اسماعیلیه (هفت امامی)
۶۳	انشعابات فاطمیان را بنویسید؟

جزوه نمونه سوالات درس ۷ - تاریخ ۲ / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - دبیر تاریخ - مرند

	اسماعیلیان در بین خود انشعاباتی یافتند؛ یک گروه آنان، اسماعیلیان فاطمی بودند که به استمرار امامت در فرزندان اسماعیل اعتقاد داشتند. از اینرو، خلفای فاطمی، خود را از نوادگان اسماعیل، پسر امام جعفر صادق علیه السلام، می شمردند
۶۴	اسماعیلیان چه عقائداتی داشتند؟ اسماعیلیه شاخه ای از مذهب شیعه هستند که اسماعیل پسر امام صادق را که قبل از آن حضرت وفات یافته بود، به عنوان امام هفتم می شناسند.
۶۵	بنیان گذار سلسله ی شمال آفریقا چه کسی بود؟ عبدالله مهدی
۶۶	چگونگی تأسیس خلافت فاطمیان را توضیح دهید؟ در شرایطی که خلافت عباسی در سراسیمه ضعف و انحطاط افتاده بود، یکی از نوادگان اسماعیل، پسر امام جعفر صادق علیه السلام به نام عبدالله مهدی، حکومتی را در شمال آفریقا (تونس و مراکش) بنیاد نهاد (۲۳۷ ق) که به خلافت فاطمیان معروف شد. خلفای فاطمی پس از مدتی، مصر را نیز به تصرف درآوردند و شهر قاهره را به عنوان پایتخت خود بنا کردند تا با بغداد عباسیان رقابت کنند آنان سپس ، منطقه شام را نیز گرفتند
۶۷	پایتخت فاطمیان مصر کدام شهر بود؟ قاهره
۶۸	اوج قدرت خلافت فاطمیان در زمان چه کسی بود؟ خلافت فاطمیان در زمان در زمان مُستنصر (۴۲۷ - ۴۸۷ ق) به اوج قدرت و شکوه دست یافت و قلمرو آن به نهایت وسعت خود رسید
۶۹	حکومت فاطمیان مصر چگونه منقرض شد؟ از اواخر دوران مستنصر، حکومت فاطمیان دچار ضعف سیاسی و بحران اقتصادی شد. حملات پیاپی سلجوقیان به قلمرو خلافت فاطمی و سپس شروع جنگ های صلیبی، وضعیت آن را بدتر کرد، حکومت فاطمیان سرانجام توسط صلاح الدین ایوبی منقرض شد
۷۰	چه کسی حکومت فاطمیان مصر را منقرض کرد؟ صلاح الدین ایوبی
۷۱	حکومت فاطمیان در زمان کدام خلیفه، اقتصادی پررونق و کشاورزی، تجارت و صنعت پیشرفتهای داشت؟ مستنصر خلیفه فاطمی
۷۲	روابط فاطمیان و عباسیان را شرح دهید؟ روابط دو خلافت فاطمی و عباسی همواره خصومت آمیز بود. فاطمیان خلافت را حق خود می دانستند و حکومت عباسیان را به رسمیت نمی شناختند. علاوه بر آن، خلفای فاطمی با تسلط بر مناطق شام و حجاز، حکومت عباسیان را به شدت تهدید مورد تهدید قرار دادند
۷۳	فاطمیان در کدام مناطق به تبلیغ اسماعیلیه پرداختند و باعث خشم عباسیان شدند؟ عراق، ایران و یمن.
۷۴	عباسیان چه واکنشی در مقابل اقدامات فاطمیان انجام دادند؟ عباسیان کوشیدند با استفاده از توان سیاسی و نظامی حکومت سلجوقیان و دیگر متحدان خود، با خلافت فاطمی مقابله کنند. همچنین اقدام به تبلیغات گسترده ای علیه فاطمیان کرد و به ترفند های گوناگونی متوسل شد که نشان دهد نسب خلفای فاطمی جعلی است و آنان از نسل علی و فاطمه نیستند.
۷۵	خلافت فاطمیان مصر چه سیاست مذهبی داشتند؟ خلافت فاطمی نسبت به ترویج مذهب تشیع اسماعیلی و رواج آیین های شیعی در مناطق زیر سلطه ی خود اهتمام جدی داشت و از عالمان شیعی حمایت می کرد. فاطمیان در شهر های قلمرو خود به نام امامان خود خطبه می خواندند. اگر چه معدودی از خلفای فاطمی، محدودیت هایی را برای پیروان دوران حکومت فاطمیان، اهل تسنن آزادانه به زندگی و فعالیت دینی و اجتماعی خود مشغول بودند
۷۶	مذهب اسماعیلیه چه نوع مذهبی است؟ مذهب اسماعیلیه از مذاهب عقل گرا دین اسلام بود. اسماعیلیان برای ترویج اصول عقاید خود، علاقه فراوان به علوم مختلف به ویژه فلسفه و کلام نشان می دادند
۷۷	دانشگاه مشهور فاطمیان مصر در قاهره چه نام داشت؟ الازهر
۷۸	دارالعلم در سلسله فاطمیان مصر چه مکانی بود؟ مرکز علمی بود و استادان بزرگی در آن مرکز علمی به تدریس علوم مختلف گماشته شدند. به منظور آنکه دارالعلم قاهره بتواند نقشی همچون بیت الحکمه بغداد داشته باشد، کتاب های زیادی تهیه و در اختیار مشتاقان علم که در آن مشغول فعالیت علمی بودند، نهاده می شد.
۷۹	هدف اساسی فاطمیان از ایجاد مراکز علمی و آموزشی بزرگ چه بود؟

جزوه نمونه سوالات درس ۷ - تاریخ ۲ / تهیه کننده: احمد اسدی اقدم - دبیر تاریخ - مرند

<p>تربیت عالمان و داعیان مسلط به تعالیم مذهب اسماعیلی و دیگر معارف بود. اغلب دانش آموختگان این مراکز، دانشمندان و عالمان برجسته ای بودند که کتابها و رساله های زیادی در فلسفه، کلام، فقه و دیگر علوم تألیف کردند و دعوت اسماعیلی را در درون قلمرو فاطمیان و خارج از آن تا هندوستان و ماوراءالنهر گسترش دادند</p>												
<p>۸۰ چه عاملی در دوره فاطمیان به توسعه هنرهای تزئینی و معماری کمک کرد؟ علاقه خلفای فاطمی به مظاهر شکوه و جلال</p>												
<p>۸۱ باشکوه ترین شهری که فاطمیان بنا کردند را نام برده و ویژگی های آن را بنویسید. فاطمیان شهرهای مختلفی را بنا کردند که باشکوه ترین آنها قاهره بود. مساجد جامع ازهر، جامع حاکم و جامع اَقَمَر از مشهورترین نمونه های آثار معماری این عصر در قاهره به شمار می روند</p>												
<p>۸۲ در دوره ی فاطمیان چه هنرهایی رایج بود؟ نقاشی، شیشه گری، کاشیکاری، منبت کاری، کاغذسازی و فلزکاری</p>												
<p>۸۳ مهم ترین مساجد فاطمیان مصر را نام ببرید. مساجد جامع ازهر، جامع حاکم و جامع اَقمر قاهره</p>												
<p>۸۴ صنعت پارچه بافی در زمان فاطمیان مصر چه حالتی داشت ؟ پارچه بافی رواج زیادی یافت و مراکز و کارگاه های پارچه بافی متعددی در شهر های مختلف مصر از جمله قاهره مشغول تولید انواع منسوجات بودند.</p>												
<p>۸۵ گزینه های صحیح را از سمت چپ انتخاب و در جاهای مشخص شده در سمت راست بنویسید.</p> <table border="1" data-bbox="129 929 1412 1209"> <tr> <td data-bbox="129 929 526 974">مستنصر</td> <td data-bbox="526 929 1412 974">الف) حکومت عباسیان در زمان او به تحکیم و تثبیت رسید منصور</td> </tr> <tr> <td data-bbox="129 974 526 1019">سفاح</td> <td data-bbox="526 974 1412 1019">ب) به دستور این خلیفه خاندان برمکی از صفحه روزگار محو شدند هارون</td> </tr> <tr> <td data-bbox="129 1019 526 1064">هارون</td> <td data-bbox="526 1019 1412 1064">ج) خاندان سهل در زمان این خلیفه نقش تعیین کننده را داشت مأمون</td> </tr> <tr> <td data-bbox="129 1064 526 1108">امین</td> <td data-bbox="526 1064 1412 1108"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="129 1108 526 1153">منصور</td> <td data-bbox="526 1108 1412 1153">د) اوج قدرت سیاسی اجتماعی، اقتصادی فاطمیان در زمان این خلیفه بود مستنصر</td> </tr> <tr> <td data-bbox="129 1153 526 1209">مأمون</td> <td data-bbox="526 1153 1412 1209"></td> </tr> </table>	مستنصر	الف) حکومت عباسیان در زمان او به تحکیم و تثبیت رسید منصور	سفاح	ب) به دستور این خلیفه خاندان برمکی از صفحه روزگار محو شدند هارون	هارون	ج) خاندان سهل در زمان این خلیفه نقش تعیین کننده را داشت مأمون	امین		منصور	د) اوج قدرت سیاسی اجتماعی، اقتصادی فاطمیان در زمان این خلیفه بود مستنصر	مأمون	
مستنصر	الف) حکومت عباسیان در زمان او به تحکیم و تثبیت رسید منصور											
سفاح	ب) به دستور این خلیفه خاندان برمکی از صفحه روزگار محو شدند هارون											
هارون	ج) خاندان سهل در زمان این خلیفه نقش تعیین کننده را داشت مأمون											
امین												
منصور	د) اوج قدرت سیاسی اجتماعی، اقتصادی فاطمیان در زمان این خلیفه بود مستنصر											
مأمون												
<p>۸۶</p>												

برای دریافت کامل جزوه و نمونه سوالات امتحانی آن به کانال تخصصی "تاریخ من" @tarikheman3

مراجعه نمایند

درس ۷: سوالات از مزمون چهارگزینه ای

۱	تحکیم و تثبیت حکومت عباسیان در زمان کدام خلیفه اتفاق افتاد؟	الف) منصور ب) سفاح ج) هادی د) مهدی
۲	بنای شهر بغداد به عنوان پایتخت عباسیان در زمان کدام خلیفه بود؟	الف) منصور ب) سفاح ج) هادی د) مهدی
۳	بنای شهر بغداد به عنوان پایتخت عباسیان به چه جهت صورت گرفت؟	الف) نزدیکی به شام مرکز حکومت امویان ج) دوری از شام مرکز حکومت امویان ب) نزدیکی به تیسفون پایتخت قبلی ساسانیان د) تحکیم و تثبیت خلافت خاندان خود
۴	از ویژگی‌های شاخص خلافت عباسیان چه بود؟	الف) استفاده از دانشمندان غیر عرب ج) اجتناب از سیاست عرب‌گرایی ب) تکیه بر عرب‌گرایی د) ترجمه کتابهای سرزمین‌های دیگر
۵	کدام خلیفه عباسی مقام و حتی جانش را مدیون دبیر و مربی خویش، یحیی پسر خالد برمکی بود؟	الف) مأمون ب) هارون الرشید ج) منصور د) معتصم
۶	چه کسی نقش تعیین‌کننده‌ای در تحولات خلافت در زمان مأمون داشتند؟	الف) خالد برمکی ج) فضل بن سهل ب) یحیی برمکی د) ابومسلم خراسانی
۷	علت قتل فضل به سهل توسط مأمون چه بود؟	الف) ترس مأمون از جاه طلبی خاندان سهل ج) حسادت و دشمنی و اعراب ب) دخالت‌های زیاد فضل بن سهل در امور حکومت د) وابستگی فضل به امویان
۸	دوران هرج و مرج خلافت عباسی از چه زمانی آغاز شد؟	الف) از زمان قتل فضل بن سهل ج) تسلط ترکان بر خلافت عباسی ب) قتل عام خاندان برمکی د) انتقال پایتخت از کوفه به بغداد
۹	پیشینه تأسیس دیوان در دوران اسلامی به چه زمانی می‌رسد؟	الف) ابوبکر بن اب قحافه ج) عثمان بن عفان ب) عمر بن خطاب د) علی (ع)
۱۰	دیوان جُند (سپاه) در مدینه به پیشنهاد چه کسی تشکیل شد؟	الف) خالد برمکی ج) فضل بن سهل ب) هرمان د) ابومسلم خراسانی
۱۱	برگرداندن خط و زبان دیوان از فارسی به عربی توسط چه کسی صورت گرفت؟	الف) عبدالملک مروان ج) ولید بن عبدالملک ب) هارون الرشید د) مأمون
۱۲	منصب وزارت، با الگو گرفتن از چه کسانی به وجود آمد؟	الف) ساسانی ج) یونان باستان ب) رومیان د) هندیان باستان
۱۳	فعالیت‌های علمی و فکری مسلمانان در دوره کدام خلفا به اوج خود رسید؟	الف) هارون و مهدی ج) هارون و مأمون ب) هادی و مهدی د) مأمون و معتصم
۱۴	کدام امام شیعیان را از همکاری با حکومت عباسی منع می‌کرد؟	الف) امام محمد باقر (ع) ج) امام جعفر صادق (ع) ب) امام موسی کاظم (ع) د) امام رضا (ع)
۱۵	دوره زندگانی امام هشتم شیعیان همزمان با دوران خلافت کدام خلفا بود؟	

	الف) مهدی و هارون ج) مأمون و امین	ب) هارون و مأمون د) مأمون و معتصم	
۱۶	کدام گزینه از فعالیت امامان بعد از امام رضا علیه السلام نمی باشد؟ الف) تربیت شاگردان و یاران برجسته ب) مقابله با تحریف مبانی دینی و سنت نبوی ج) مبارزه مسلحانه علیه خلافت عباسی د) مبارزه با جریان های فکری و فرهنگی انحرافی در شیعه		
۱۷	جریان وکالت در جامعه اسلامی در زمان کدام امام آغاز شد ؟ الف) امام محمد باقر(ع) ج) امام جعفر صادق(ع)		ب) امام موسی کاظم(ع) د) امام رضا(ع)
۱۸	خلافت فاطمی توسط چه کسی بنیانگذاری شد؟ الف) عبدالرحمن ب) حسن صباح		ج) عبیدالله مهدی د) مستنصر
۱۹	خلافت فاطمیان در زمان چه کسی به اوج قدرت و شکوه دست یافت ؟ الف) عبیدالله مهدی ب) مُسْتَنْصِر		ج) عبدالرحمن د) حسن صباح
۲۰	حکومت فاطمیان سرانجام توسط چه کسی منقرض شد ؟ الف) صلاح الدین ایوبی ج) آلبارسلان سلجوقی		ب) طغرل سلجوقی د) سلطان محمد خوارزمشاه
۲۱	کدام یک از مشهورترین نمونه های آثار معماری این عصر در قاهره به شمار نمی روند؟ الف) جامع آزهَر ب) جامع حاکم		ج) جامع آقَمَر د) تاج محل
۲۲	در زمان فاطمیان کدام صنعت رواج زیادی یافت ؟ الف) پارچه بافی ب) شیشه گری		ج) قالی بافی د) سفالگری

کانال تخصصی تاریخ من
@tarikheman3

تاریخ ۲

پایه : یازدهم علوم انسانی

تهیه کننده : احمد اسدی اقدم - مرند

نوبت دوم / خرداد / شهریور		نوبت اول	شماره درس
۵ نمره	۵ نمره	۳-۱	۱
		۳-۱	۲
		۳-۱	۳
		۳-۱	۴
	۵ نمره	۳-۱	۵
		۳-۱	۶
		۳-۱	۷
		۳-۱	۸
۱۵ نمره	۳-۱	۹	
	۳-۱	۱۰	
	۳-۱	۱۱	
	۳-۱	۱۲	
	۳-۱	۱۳	
	۳-۱	۱۴	
	۳-۱	۱۵	
	۳-۱	۱۶	
جمع نمرات : ۲۰ نمره			